

Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl/contact**Datum**

22 april 2025

Ons kenmerk

PZH-2025-872056565

DOS-2023-0007394

Bijlagen

0

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Verwerken advies Commissie voor de milieueffectrapportage Omgevingseffectrapportage Herziening Omgevingsbeleid 2025

Geachte Statenleden,

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna de Commissie) heeft dinsdag 18 maart jl. haar advies op de concept-scope Omgevingseffectrapport (hierna OER) Herziening Omgevingsbeleid 2025 (hierna Herziening 2025) gepubliceerd. Zie: <https://www.commissiemer.nl/adviezen/3907> (inclusief NRD en concept scope OER). Via deze weg informeren we u over de wijze waarop we met het advies van de Commissie omgaan in de uitwerking van het OER ten behoeve van de besluitvorming over de Herziening 2025.

We zijn voornemens om het advies van de Commissie grotendeels over te nemen. Het advies bestaat uit verschillende punten die onder andere betrekking hebben op de alternatieven en varianten, de referentiesituatie, het in beeld brengen van de gevolgen voor de leefomgeving en het uitvoeren van 'botsproeven' om eventuele strijdigheden tussen de verschillende doelen en ambities te signaleren. Zo werken we ook aan het gebiedsgericht in beeld brengen van de impact.

In deze brief lichten we de omgang met de kernpunten en thematische punten van het advies nader toe:

- Concretiseren doelen (welk probleem oplossen, met welke doelen en ambities). Dit is noodzakelijk om alternatieven, varianten en indicatoren te kunnen selecteren en doelbereik te kunnen beoordelen. Dit wordt door de Commissie in ieder geval specifiek ook genoemd bij de 'drukfactoren N2000 (m.n. voor drukfactor 'exoten'), bij toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling en vitaal landelijk gebied (noodzakelijk om indicatoren aan te koppelen, brede welvaart en gezondheid zijn te brede begrippen en behoeven een nadere uitwerking. Deze adviezen nemen we zoveel mogelijk over. Waar dit niet haalbaar en passend blijkt zullen we dit in het OER toelichten.
- Suggesties voor uitwerking referentiesituatie en beoordelingscriteria. Specifiek op de beoordelingscriteria landschap, geur, ruimtelijke kwaliteit, natuur en luchtkwaliteit doet de Commissie concrete suggesties voor uitwerking van de beoordelingscriteria. Deze nemen we over bij het uitwerken van de referentiesituatie.
- De Commissie adviseert om te kijken naar de samenhang en eventuele strijdigheid tussen de ambities en doelen (botsproeven). *"Bekijk in hoeverre de ambities strijdig met elkaar (kunnen) zijn qua benodigde ruimte en/of gevolgen voor de (leef)omgeving, of dat er juist kansen liggen*

voor synergie. Maak daarbij gebruik van kaarten, waar mogelijk gebiedsspecifiek. Deze helpen ook om eventuele cumulatie van effecten inzichtelijk te maken.”.

- We onderschrijven dit advies, omdat we herkennen dat het qua ruimtegebruik druk is in Zuid-Holland en verschillende functies om voorrang strijden. Inhoudelijk is het een waardevolle toevoeging. Het in beeld brengen van de impact in de gebieden kan straks helpen om te komen tot een (integrale) afweging bij de besluitvorming over de Herziening 2025.
- Dit advies vraagt een extra tussenstap in onze aanpak (na het beoordelen van de alternatieven een extra ronde om botsproeven uit te voeren, daaruit kansen en knelpunten af te leiden en nadere beleidskeuzes te maken. Met botsproeven doelen we op het onderzoeken van samenhang en eventuele strijdigheid tussen verschillende ambities en doelen). Daarmee leidt het ook tot een aanpassing van de planning van de herziening, deze aangepast planning komt in een andere brief tot u.
- Er zijn verschillende opties om te komen tot de botsproeven (welke kansen en conflicten zien we tussen overlappende ambities en doelen). In de planning onderaan deze brief is rekening gehouden met het uitvoeren van de botsproeven.

In hoofdstuk 3 van het advies heeft de Commissie de specifieke adviezen per beleidsonderwerp opgenomen. Ook hiervoor geldt dat we voornemens zijn om het advies van de Commissie over te nemen. Onderstaande tabel bevat de punten uit het advies waarop we waarschijnlijk deels zullen afwijken van het advies.

Onderwerp	Advies Commissie	Voorstel omgang bij uitwerking van het OER
ZH-PLG – Boerenlandvogels	Ter overweging: kijk naar grotere (polder)gebieden voor herstel van het leefgebied van de grutto en behoud van de agro-diversiteit in brede zin. Daarbij zijn synergiekansen mogelijk met onder andere water- en klimaatopgaven. De Commissie verwacht dat het mogelijk is om hiervoor onderscheidende alternatieven uit te werken. Hierbij kan worden gedacht aan een generieke peilverhoging in veenweidegebieden alsook een aanpassing van peilbesluiten in grotere (weidevogelkern)gebieden waaronder zoekgebieden voor het Aanvalsplan grutto.	Wij nemen het advies ter harte om dit te onderzoeken in een van de scenario's van het OER en zullen het opnemen in het integraal onderzoeks-alternatief
ZH-PLG – Emissieplafond ammoniak	- Er wordt een streefwaarde onderzocht. Dit heeft een vrijblijvend karakter, waardoor de vraag is of de beoogde ammoniakreductie zal worden gerealiseerd. De Commissie adviseert om te onderbouwen in hoeverre de streefwaarde-benadering leidt tot doelbereik. - Onderbouw de keuze om de reductieopgave allen bij melkveehouderijen te leggen. Geef aan welke andere relevante stikstofbronnen aanwezig zijn (voor landelijk gebied). - Geef aan welke aanvullende beleidswijzigingen nodig zijn om het doel van 2,5 kton emissiereductie alsnog te behalen.	Wij nemen het advies ter harte om dit beter te onderbouwen en te onderzoeken in het OER. De herziening richt zich op een emissieplafond voor ammoniak in de visie en/of de verordening. Mogelijke aanvullende beleidswijzigingen zullen vooral op hoofdlijnen worden verkend.

	- Neem indien mogelijk de aanbevelingen van de ministeriele Commissie Economie en Natuurherstel mee.	
ZH-PLG – Drukfactoren Natura 2000	De Commissie kan zich ten dele vinden in de alternatieven en varianten. Zij heeft hierover de volgende opmerkingen: - Ze vraagt zich af waarom het aantal te beschouwen drukfactoren gelimiteerd is. Mogelijk zijn er meer belangrijke provinciale stuurknoppen in beeld. - Ook ziet de Commissie niet duidelijk voor zich hoe het bestrijden van exoten vertaald kan worden in onderscheidende en voor de provincie nuttige alternatieven. Voor invasieve soorten op de Unielijst geldt dat de EU-lidstaten overeenkomstig de Exotenverordening al verplicht zijn deze te bestrijden. De Commissie vraagt zich af of alternatievenbenadering wel een geschikt middels is om deze inspanningen te ondersteunen. - De Commissie ondersteunt het onderzoeken van een alternatief waar wordt gewerkt met (in ieder geval hydrologische) bufferzones en overgangsgebieden en ook een alternatief waar wordt gezocht naar inzet van gebieden met Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) rondom Natura 2000-gebieden	Wij nemen het advies ter harte om dit beter te onderbouwen en te onderzoeken in het OER. De alternatieven voor exotenbestrijding achten wij om twee redenen geschikt: 1. Prioritering: wij moeten prioriteren bij de bestrijding van de invasieve exoten op de Unielijst. Bij zonering onderzoeken wij dat exotenbestrijding in deze zones meer prioriteit krijgt. 2. Niet alle invasieve exoten die effect hebben op N2000/VHR staan op de Unielijst. Zoals aangegeven in het Zuid-Hollandse Omgevingsbeleid¹ is er dus reden om gericht (ook) andere exoten te bestrijden in en rondom N2000. Hydrologische bufferzones zijn onderdeel van de onderzoeksalternatieven. De inzet van ANLb in overgangsgebieden is een element dat onderdeel is van het integrale onderzoeksscenario. Het kan inderdaad voor de aanpak van drukfactoren een belangrijk onderdeel van het instrumentarium vormen, maar dit is geen specifiek onderdeel van de OER alternatieven.
Stedelijke ontwikkeling en vitaal landelijk gebied	- Voor alternatief 1 voor het optimaliseren van het ruimtegebruik van bebouwd en onbebouwd gebied is niet helemaal duidelijk hoe die afwijkt van het 'gangbare beleid'. Geef aan wat het verschil is met het huidige beleid. Ga ook in op risico's van dit contourenbeleid gezien eerdere (landelijke) ervaringen.	Wij nemen het advies ter harte om dit beter te onderbouwen en te onderzoeken in het OER. De eerste twee punten zijn vooral vragen om verduidelijking. Die nemen we over.

¹ Zie: <https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsprogramma/maatregelen/080edb01-5bb9-46c9-9d1d-6dfc83f8f96e>.

	- De Commissie adviseert om duidelijker te maken wat wordt verstaan onder een 'straatje erbij'. Geef een indicatie wat betreft het aantal woningen en de oppervlakte. - Het valt de Commissie op dat de alternatieven voor het sturen op kwaliteit en selectieve groei niet altijd onderscheidend zijn. [...] In alternatief 2 zullen de echte schuarpunten zich voordoen. Te denken valt aan schuarpunten tussen de wens om te intensiveren en voldoende ruimte te houden voor groen en blauw, speel- en bewegingsmogelijkheden en voorzieningen en in een laag milieubelaste leefomgeving. De Commissie adviseert om deze aspecten in volledig onderscheidende alternatieven uit te werken en te beoordelen, bijvoorbeeld in een alternatief dat alleen maximaal verdicht tegenover een alternatief dat maximaal inzet op een groene en gezonde leefomgeving. - De Commissie adviseert om voor de beoordeling van de alternatieven in het OER het te ontwikkelen 'beoordelingskader ruimtelijke ontwikkelingen' te gebruiken. - De Commissie benadrukt het belang om doelen als gezondheid, kwaliteit, veiligheid, voorzieningen en andere aspecten van brede welvaart nader te concretiseren, zodanig dat hier indicatoren aan gekoppeld kunnen worden.	- Het derde punt pakken wij op door alternatief 2 en alternatief 3 net wat meer onderscheidend uit te werken. In alternatief 2 komt dan wat meer accent op 'groen en gezond' en in alternatief 3 wat meer op 'intensiveren'. Volledig onderscheidend heeft niet onze voorkeur, omdat beide alternatieven dan niet meer gezien kunnen worden als uitwerking van het beleidsvoornemen (ander doelbereik en niet meer passend bij het ruimtelijk voorstel). - Het vierde punt is complex omdat we dat kader nog aan het ontwikkelen zijn. Dit is niet gereed vóór de beoordeling van de alternatieven start. - Voor het vijfde punt gaan we de genoemde doelen inderdaad concretiseren, echter niet dusdanig dat we hier al indicatoren aan koppelen (niet anders dan de die uit de Monitor Leefomgeving).
Water en Bodem Sturend	De Commissie ziet dat alternatief 3 het dichtst in de buurt komt van het daadwerkelijk sturend maken van water en bodem bij ontwikkelingen. De Commissie adviseert om alternatief 3 nog te verbreden waarbij de water- en bodemstructuren leidend zijn voor alle andere ontwikkelingen	Wij nemen het advies ter harte om dit beter te onderzoeken in het OER. Alternatief 3 gaan we verbreden binnen de scope van de Herziening 2025, dus niet voor alle ontwikkelingen. Dat betekent verbreden naar alle stedelijke ontwikkelingen (woningbouw, bedrijvigheid) en vitale functies waaronder de energie-infrastructuur. Voor het veenweidegebied wordt water en bodem meegenomen bij het onderzoek peilopzet.

Ontwerpherziening Omgevingsbeleid 2025 (hierna Ontwerpherziening) van 28 oktober tot 8 december 2025 ter inzage gelegd. De hoorzitting voor de Ontwerpherziening wordt medio mei 2026 verwacht, vaststelling in Provinciale Staten medio juni 2026 en verwachte publicatie in juli/augustus 2026.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff